

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 3 (1448) 1985 m. sausio 25 d.

Melbourne

XXX METAI

TIKRA ISTORIJA - VYŠNIŲ MEDIS

Hobarto Arkivyskupas Sir Guilford Young, D.D., K.B.E. parašė apie Lietuvą straipsnį, poetiniais vaizdais palygina vienos šeimos tragediją su visos Lietuvos kančiomis ir žadina viltį, kad tikinčioji Lietuva vėl bus laisva. Šį straipsnį paskelbė Arkivyskupijos savaitraštis "The New Standard" 1984 m. Kalėdų laidoje. PD

Ji buvo jauna moteris, gimusi Lietuvoje. Ją sutikau Jeruzalėje 1978 m. Kai saulė tekėdavo virš Moab kalnų tamsių tarpeklių, mėgau išėiti ant užteigto plokščio stogo, kur aš nakvojau, ir kalbėjau Rytmetines Bažnyčios maldas. Ji ir jaunas anglas, kuris klajojo keliais ir sustodavo įvairiose vietose ieškodamas Dievo, meldėsi kartu su manimi. Pagaliau jis rado savo namus Bažnyčioje. Meilė juos pagavo abu su pirmu susižavėjimu ir ėjo į vestuves. Mažai sutikau tokių, kurie suprato, kad meilės lieps na kyla iš Dievo, kuris yra Meilė.

Kai mes kartu meldavomės kiek vieną rytmetį, garbinimo ir padėkos įkvėptas giesmes "kai žemė ir linksmas Dovydas" šokinėja iš džiaugsmo saulei tekant, mes dažnai iškeldavom Lietuvą Dievo galtingumui. Jos istorija buvo modernios Lietuvos istorija, kuri kenčia, šiuo metu parblokšta, bet nenugalėta.

Kada Raudonoji armija užplūdo Lietuvą 1940 metais ir apgaulingais rinkimais Lietuvą padarė sovietine socialistine respublika, Kristus buvo išvytas iš mokyklų ir universitetų, bažnyčios uždarytos, jų vyskupai ir kunigai nutildyti, išvežti, spaustuvės konfiskuotos, jų religinės knygos sudegintos.

Bedieviško komunizmo jėgos spaudė vis sunkiau ir plačiau tą mažą katalikų kraštą, tūkstančių tūkstančiai žmonių buvo sukišti į gyvulinis vagonus ir išvežti per tundras į koncentracijos stovyklas Rusijos kalėjimų salynan.

Ta jauna moteris ir aš, garbindami Dievą, kai saulės šviesa nušvietė Moab kalnyną, prisiminėm išikūnijusią Šviesą ir tą tamsų laiką, kada ji gimė Lietuvoje. Jos tėvas kol kas dar nebuvo klastingai užpultas ir nuvarytas kaip gyvulys į sunkvežimį, vežantį į vergiją ir žiaurią bado tremtį, jis pabučiavo šį savo kūdikį jo žmonos rankose ir pamokė bandyti rasti kelią į laisvę.

Motina ir kūdikis per ašarų ir pavojų kelionę pagaliau rado globą Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ten ji praleido savo kūdikystę ir jaunystę. Jos motina bet ką dirbo, kad tik užtikrintų savo dukteriai išsimokslinimą. Jos meilė savo vyrui niekuomet neužgėso jos motinos širdyje, kuri išliko ištikima ir tikra. Dukters troškimas pama-

niekad nepažino, vis kilo ir stiprėjo su bėgančiais metais.

Staiga jai pasitaikė proga prisijungti prie amerikiečių jaunimo grupės, kuri važiuo į Maskvą kultūrinių pasikeitimų vizitui. Ji daugiau pasitikėjo Dievo apvaizda negu kelionės planu, rizikingai atsiskyrė Maskvoje nuo grupės. Meilės ir troškimo Davėjas ją vedė per daugelį vingiuotų pavojų į Lietuvą. Ji keliavo, atrodo, beviltiškai ieškant, nes jos jauna, drąsi širdis ilgėjosi ir troško surasti savo tėvą.

Ji pasiekė Lietuvą ir su namų paveikslėliu mažo ūkelio, kuris stipriai išsipaudo į jos atmintį, jos motinai dažnai kartojant prisiminimus, ji pasiekė savo gimimo vietą.

Ten susitiko tėvas ir duktė. Jis po daugelio metų kentėjimų Sibire buvo pagaliau išleistas ir parkeliaavo namo. Tėvas nuvedė dukterį į mažą sklypelį, kur ji gimė, kur jis džiaugėsi šiuo savo kūdikiu. Jai parodė vyšnios medį, kurį pasodino išreikšdamas džiaugsmą dukters gimimu. Medis išaugo tvirtas ir vis neša vaisius krašte, kuris per ilgus metus tebėra padengtas tironijos ir mirties šešėliu.

Kai jie žiūrėjo į vyšnios medį, tėvas jau palaužta sveikata, apkabino savo vaiką, dabar jau moterį, ir jai pasakė ne piktus ar neapykantos žodžius tiems, kurie juos išskyrė, bet iš jo suluošinto kūno spindėjo rami šviesa, kurios kančių tamsūs metai niekada nenuslopino. Jo tikėjimas ir viltis buvo nenu-

galimos katalikiškos Lietuvos. Dukteriai kalbėjo apie jo nemirštamą meilę jos motinai, ir jie išsiskyrė. Dukters dvasia liko amžiams praturtinta jos tėvo gilia Kristaus vizija ir ištikimybe. Ji grįžo pas savo motiną, o tėvas liko dar kelis metus gyventi ir paskui amžinybėje palaukti jų visų trijų susitikimo, kur nebebus atsiskyrimo skausmo.

Jos istorija yra šiandieną Lietuvos istorija, bet jos aidas tėra tik šnabždesys valdžios koridoriuose, išgarsėjęs su tautinės laisvės paskelbimu ir žmogaus asmens ver tybe ir teisėmis. Ar jie pamiršo Lietuvos pavergimą ir jos agoniją?

Tačiau anais 1978 m. rytmečiais, šalia Kristaus agonijos šventosios vietos, nukryžiavimo ir atrodančio pasinėrimo į mirtį ir pamiršimą, aš patyriau Šventosios Dvasios jėgą, atskambančią į tą Lietuvos jauną moterį, jai perduotą jos tėvo užgrūdintą krikščionio tikėjimą ir viltį. Ir aš tikiu, kad Lietuva vėl prisikels ir sutraukys jos politinio palaidojimo geležinius pančius, nes ji dar gyvena Kristuj.

Perskaite šį jaudinantį Arkivyskupo straipsnį, parašykime jam angliškai nors keletą padėkos eilučių už Lietuvos kančių iškėlimą ir tikėjimą į Lietuvos prisikėlimą. Laišką ant voko adresuoti:

The Most Reverend Sir Guilford Young, D.D., K.B.E., Archbishop of Hobart, Archbishop's House, 31 Fisher Ave. Sandy Bay Tas. 7005.

Labai tiktų padėkoti ir to laikraščio pačiam Redaktoriui: Rev. Dean Lloyd, Editor, "The New Standard", 44 Margaret St. Launceston Tas. 7250. Tuo surasime Lietuvai naujų draugų!

Kalbėjau su Popiežiumi!

Lietuviui iš Lenkijos, o ypač kilusiam iš Seinų parapijos, susitikti su Popiežium buvo maloni staigmena. Mano dėmesį patraukė labai darnus bendrosios audiencijos pravedimas. Kaip teko pastebėti, individualiniams susitikimams Šv. Tėvas skiria daug dėmesio. Popiežiaus laikysena bendrosios audiencijos metu yra labai atvira ir sukelia gyvą emocionalę dalyvių reakciją.

Man Šv. Tėvą pasveikinus lenkų kalba ir pasakius iš kur atvykęs, Popiežius sustojo. Aš pasakiau, jog Seinų parapijos lietuvių vardu dėkoju už parodytą dėmesį jų poreikiams. Įteikdamas Šv. Tėvui gražią dovanėlę - lietuvių moterų išaustą stulą - pareiškiau - jog čia yra simbolis lietuvių dėkingumo už tai,

ir Lietuvos katalikams yra padaryta, pabrėždamas, kad čia kartu yra ir mūsų vilties simbolis, jog lietuvių poreikiams bus ir toliau teikiama globa ir rodomas dėmesys.

Šv. Tėvas susidomėjo, ar aš pats esu iš Seinų. Atsakiau, jog esu iš Seinų parapijos. Popiežius man atsakydamas pabrėžė, jog lietuvių, o ypačingai Lietuva yra jo nuolatiniame maldose Šv. Tėvas padėkojo už dovaną ir prašė sugrįžus būtinai pasveikinti Jo vardu Seinų parapijos lietuvių.

Kartu su dovanėle įteikiau ir laišką adresuotą Popiežiui, kuriame išreikšta padėka už ligšiolinę Seinų parapijos lietuvių globą ir prašoma tolimesnės pagalbos bei dėmesio lietuvių rūpesčiams bei problemoms.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Voldemaras Šenbergas, vienas pirmųjų Lietuvos Skautijos pionierių, mirė sausio 3 d. Clevelande, buvo gimęs 1898 m., baigęs Petrapilio gimnaziją Rusijoje organo zavo skautus, 1918 m. Rusijos vyr. skautų štabo narys, 1919 m. stoji savanoriu į Lietuvos kariuomenės karo aviaciją, už pasižymėjimus frontuose apdovanotas Vyčio Kryžiumi su kardais, iki 1940 m. tarnavo Lietuvos karo aviacijoje eskadrilės vadu, daug nusipelnęs Lietuvos skautybei, nuo 1919 m. Kauno tuntininkas, vyr. skautininkas, Amerikoje vidurio rajono vadeiva.

— Vakarų Vokietijoje veikia Nijolės Sadūnaitės bičiulių būrelis ir jau išleido 16-tąjį aplinkraštį, kur vėl pateikia daugiau informacijų apie būrelio veiklą ir uždavinius, malda ir konkrečiais artimo meilės darbais išreikšti solidarumą lietuviams sąžinės kaliniams ir visiems dėl tikėjimo Lietuvoje kenčiantiems krikščionims. Neseniai išsikūrė dvi naujos maldos grupės: Jadvygos Bieliauskienės vardu Bad Mergentheimio mieste, antroji Wuertembergo krašte. Už lietuvių kunigų Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus išlaisvinimą jau surinko virš 3.000 parašų.

— Vilniaus arkivyskupijos Kalvarijos dekanate Eitminiškių klebonas kun. Dr. Silvestras Malachovskis mirė prieš Kalėdas, buvo gimęs 1898 m. Prieš trejus metus atšventęs 60 metų kunigystės sukaktį, nors sulaukęs gilios senatvės gyvai dalyvavo Bažnyčios gyvenime, drauge su kitais 80 Vilniaus arkivyskupijos kunigais pasirašydavo peticijas, reikalaujant religinės laisvės, solidarumą su Vilniaus vysk. J. Steponavičium.

— Amerikos Lietuvių Taryba Čikagoje X kongreso proga specialia rezoliucija kreipėsi į tėvynainius Lietuvoje, ištremtuosius ir kalinamus lietuvius. Kongresas didžiulias jų ištikimybe tautai, kova už tautinį išsilaikymą, pagrindžio spaudos leidimą ir užtikrina, kad pavergtieji ir persekiojamieji lietuviai nėra užmiršti, kad Amerikos lietuviai nuolat rūpinasi Lietuvos reikalais, visomis galimomis priemonėmis siekia pagerinti tautos būklę, paremti Lietuvos laisvės atstatymo bylą. Kita rezoliucija dėkoja Popiežiui Jonui Pauliui II ir Amerikos prezidentui Reagan už lietuvių tautai rodomą prielankumą ir solidarumą.

— Prancūzijos žinių agentūra "Agence France Presse" paskelbė savo korespondento Pierre Le Petit ilgą pranešimą apie religiją Sovietuose. Ypatingu būdu pamini Lietuvos katalikų Bažnyčią, kur nežiūrint persekiojimų lietuviai yra aktyvus, nuo tikėjimo jų neatbaido jiems skiriamos griežtos kalėjimo bausmės, žino, kad reguliariai pasirodo "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Sovietinė valdžia griebiasi smurto priemonių prieš religiją, siekdama jėga atitolinti žmones nuo tikėjimo, bet tokios priemonės yra mažiausiai veiksmingos.

— Nepatikėsite, kad prieš 500 metų mirusio asmens bijotų modernųjų laikų valdovai. Tokio asmens išsigando Lietuvos komunistų partijos vadai. Tas asmuo yra šventasis Kazimieras - Lietuvos Globėjas, kurio jubiliejų atžymėti Lietuvos tikintiesiems trukdė ateistų valdžia. — Šitaip rašo Amerikos Newarko arkivyskupas Peter Gerty Newarko savaitraštyje "The Advocate". Remdamasis LKB Kronika skaitytojus supažindina su Lietuvos persekiojimais ir Lietuvos katalikų rezistencija. — Persekiojimai pralaimi mūsų dar neprasidėjus, sako arkivyskupas, Lietuvos žmonės tai žino ir tai yra jų

Seinų srityje sudeginta Žagarių bažnyčia

MANOMA, KAD TAI LENKŲ "ULTRAPATRIOTŲ" DARBAS

Dabartinėje Maskvos primesto komunistinio režimo Lenkijoje yra apie 2.000 veikiančių bažnyčių. Iš jų tik trijose Suvalkų trikampio vietovėse po didelių vargų bei pastangų galėjo šiaip taip reikštis lietuvių kalba pamaldose. Taip buvo Punske, Seinuose ir Žagariuose. Ro dosi toks menkas lietuvių bažnyčių skaičius negalėjo pakenkti Lenkijai. O tačiau pereitų metų pabaigoje mus pasiekė skaudi žinia, kad buvo "nežinomų piktadarių" sudeginta medinė Žagarių bažnytelė.

Žagariai yra nedidelis bažnytkaimis 5 km į šiaurės rytus nuo Seinų, prie Seinų - Lazdijų vieškelio, netoli dabartinės okupuotos Lietuvos ir Lenkijos sienos. Šio kaimo ir bažnyčios istorija yra išsamiai aprašyta "Lietuvos bažnyčių" II tome (464-467 psl.). Ten atspausdintos ir 1980-1981 m. darytos bažnyčios nuotraukos, kuriose matome frontinį, šoninį, kampinį bažnyčios vaizdus, labai įdomius vidaus įrengimus, religinį paminklą, pastatytą Lietuvių Šv. Kazimiero draugijos skyriaus 1934 Šventųjų metų proga ir kt.

Iš aprašymo sužinome, kad senovėje pro Žagarius ėjo svarbus kelias iš Merkinės į Prūsiją. XVIII a. pabaigoje Žagarių žemes valdė žemvaldžiai Eismontai, kurių Motiejus 1793 m. pastatė medinę bažnyčią ir ją aprūpino reikalingu išlaikymu. Šis bažnytelės pastatas išsilaikė ligi 1984 m. pabaigos ir būtų toliau išlikęs, jeigu ne minėtas jos sunaikinimas. Viename laiške iš Žagarių tūla moteriškė žagarietė šių eilučių autoriui apie šią bažnyčią vietinė dzūkų tarme šitaip rašė: "Pastatica labai seniai, cik niekas neatmen kadu, tu ri gerų pora šimtų metų, niekur nėra abliuota, cik tašyta kirviu, o medzis tai vienas smalokas, už tai ir ilgai stovi". Ant bažnyčios stogo buvo aukštas (apie 2 metrų aukščio) garnalizdis. Manoma, kad jis buvo vienaamžis su bažnyčia.

Inž. architektas dr. Jurgis Gimbutas minėtame "Lietuvos bažnyčių" tome pateikia tokį architektūrinį aprašymą: "1793 m. statytoji bažnytelė yra viena seniausiųjų medinių išlikusių Sūduvoje. Pastatas suręstas iš kirvių tašytų sienų ir apkaltas stačiomis lentomis. Pavidas kaip aukšto namo, su dvišaliu stogu ir stačiais trikampiais frontonais. Ant kraigo vidurio uždėtas nedidelis aštuoniasienis bokštelis su kupoliniu šalmu ir kaltos geležies ir namentuotu kryžium. Virš paprastų stačiakampių durų šviečia du tokie patys

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

langai. Didysis altorius yra medinis, barokiškai puošnus, banguotu antablementu ir dviem paveikslais. Altoriaus sparnai įmantriai išdrožinėti ažūriniu augaliniu ornamentu".

Žagarių medinė bažnytelė per porą šimtų metų patyrė įvairių negandų. II pasaulinio karo metu vokiečiai laikė joje savo arklius, tačiau pačio bažnyčios pastato nesunaikino.

Žagarių ir apylinkės lietuviai buvo veiklūs. Lenkijos okupacijos metais (1920-1939) turėjo savo lietuvišką mokyklą, kurią lenkai 1933 m. uždarė. Buvo įkurtas gausus ir stiprus šv. Kazimiero d-jos skyrius. Bet po II pasaul. karo neteko lietuvių kunigo ir pamaldų ilgesnį laiką joje nebebuvo. Tik prieš keletą metų reikalai kiek pagerėjo - jiems pamaldas laikydavo Punsko klebonas kun. Dirmeika. Lietuviai čia rinkdavosi melstis ir, rodosi, šis kuklus muziejinis pastatėlis niekam neturėjo užkliūti. Reiškėsi ir šokia tokia legali organizacinė veikla. Veikia 1965 m. įkurtas lietuvių ratelis, reiškėsi meno savi-veiklininkai, pasireiškė gastrolėmis kitose vietose. Žagarių mokykloje yra dėstoma lietuvių kalba. Yra lietuvių knygynėlis, sportininkų būrelis. Dabartinės Lenkijos leidiniuose pažymima, kad "Žagariai yra lietuvių gyvenamame plote". O tačiau...

Pr. metų gruodžio viduryje buvo gauta iš Romos žinia, kur rašoma: "Iš tikrų šaltinių gauta žinia, kad Lenkijoje, Seinų parapijoje, padegta ir pelenais paversta Žagarių bažnyčia. Liko tik pelenų krūva, net ir metalinis tabernakulis sutirpęs. Žinoma, policija ieškos padegėjų, bet... Nesinori tikėti, kad tai valdžios darbas, nes valdžia Žagarių bažnyčią saugojo, atremontavo, kaip architektūrinį paminklą. Ar tai nebus kerštas lietuviams, kurie ta bažnyčia naudojami?" — Tokiu spėliojimu baigiamas laiškas iš Romos.

PPokarinė Lenkijos valdžia, žinoma, Maskvos įtaigojama, nemėgsta bažnyčių, kovoja su religinėmis apraiškomis, bet tikintieji, vieninga laikysena išsaugo religijos praktikos teisę. Bažnyčių pastatų val-

džia nedegina, nors ir žudo dvasi-ninkus (kun. Popeliuškos atvejais). O tačiau kažkam prireikė sunaikinti vargšų žagaričių istorinę bažnytelę. Tai kas gi ją sudegino?

Galime tik spėlioti, pasiteiravusius pas šiame krašte gyvenančius Seinų - Punsko srities lietuvius. Iš jų sužinome, kad pradėjus Lenkijoje stipriai reikštis "Solidarumo" organizacijai, prie jos prisiplakė ir "pakėlė aukštyn savo galvas" Lenkijos žemėse dar išlikusios lenkų ultra patriotų bei pilsudskininkų liekanos. Iškilė tie, kurie pilsudskinės Lenkijos laikais persekiojo Vilniaus - Seinų srities lietuvius, daužė jų mokyklas, naikino — uždarinėjo organizacijas, suiminėjo, tardė, kalino, kankino ir žudė mūsų tautiečius - veikėjus.

Nors mes iš esmės ir simpatizuojame "Solidarumo" organizacijai, kuri kovoja Lenkijoje už žmogaus laisves bei teises, bet negalime nesmerkti tų "ultra patriotų", kurie kurį laiką vėl ėmė terorizuoti Lenkijos tautines mažumas. Jiems, be abejo, nepatiko faktas, kad Žagarių lietuviai meldžiasi gimtąja kalba savo bažnytelėje. Greičiausia čia ir bus Žagarių bažnyčios gaisro priežastis, nors patikimų ir tikrų žinių tikimės gauti vėliau.

Be galo skaudu, kad šiais laikais Lenkijoje, kur veikia pora tūkstančių bažnyčių ir kuriose nuoširdžiai meldžiamasi lenkų kalba, atsiranda piktos valios žmonių, kuriems užkliūna trys bažnyčios, kuriose pamaldos lietuvių tautinės mažumos arba mažuma, kuri yra legali ir Lenkijos valdžios respektuojama.

Mūsų giliausia užuojauta Seinų srities lietuviams, žagaričiams.

Baigiant tenka atkreipti dėmesį, kaip yra reikalingas ir skubus reikalas uždokumentuoti aprašymais ir nuotraukomis mūsų bažnyčias pačioje Lietuvoje ir kituose kraštuose. Ir Lietuvoje esančių bažnyčių, užsitęsusių sovietinių rusų okupacijai, nėra aiškus. Galima spėlioti, kad bus ir toliau einama jų naikinimo keliu. Iš Žagarių bažnyčios teliko pelenų krūva, kurią jau gal išnešiojo vėjas, bet jos pilnas vaizdas amžiams išliks "Lietuvos bažnyčių" knygoje. Tokią dokumentaciją negalima atlikti nei Lietuvoje, nei Lenkijoje. Tai turi atlikti mūsų išeivija.

● **Canberra.** Japonijos ministris pirm. Mr. Nakasone atvyko į Australiją sausio 15 d. naujiems prekybos ryšiams, išpėjo jeigu unijos streikais trukdys užsakytų žaliavų išvežimą, tai Japonija tas žaliavas pirsks iš kitų kraštų, kurie nestreikuoja ir laiku išpildo pasirašytas sutartis.

● **Viktorijos opozicijos Etninių reikalų atstovas liberalas Mr. Richardson** spaudai pareiškė, kad Viktorijos Darbo partijos valdžia į Etninių reikalų komisiją sukišo kai kuriuosius socialistus.

įvykiai

● **Prancūzų valdoma Naujoji Kaledonija** reikalauja laisvės ir vyksta ten demonstracijos. Prancūzai sutinka duoti laisvę, bet nori pasilikti ten savo karo bazę. Sukilėlių vadas Tijbaou su tuo nesutinka. Jis lankėsi ir Australijoje ir tarėsi su Australijos užsienio reikalų ministru Hayden. Queens lando premjeras Petersen aiškina, kad Mr. Tijbaou per daug nori, kad nori išvyti prancūzus ir regijoną užleisti sovietams.

● **Prezidentas Reagan** davė priesaiką antrai savo kadencijai ir pasakė inauguracijos kalbą.

● **Izraelis** pradėjo pasitraukimą iš pietinio Libano.

● **Vietnamas** žada sumažinti savo kariuomenės dalinius Kambodijoje. Jų dabar ten yra 160.000.

● **Kuboje** kylant lėktuvui įvyko sprogimas ir žuvo visi 40 keleivių. Lėktuvas turėjo skristi į Nikaragua.

● **Iš dviejų milijonų pensininkų** bent vienas ketvirčiui bus pensijos sumažintos ar visai nurašytos. Taip rodo daviniai iš turto patikrinimo. NSW premjeras Mr. Wran kreipėsi į ministrį pirm. Mr. Hawke, kad būtų peržiūrėta turto patikrinimo eiga. Ministeris pirmininkas šį pasiūlymą atmetė. Opozicijos lyderis Mr. Peacock sako, kad šitoks turto patikrinimas turėtų būti visiškai panaikintas.

● **Indijoje** susektas šnipų tinklas. Čia liečiama yra Vak. Vokietija, Amerika, Sovietų Sąjunga ir Prancūzija. Indija kai kuriuos iš šių ambasadų paprašė išvažiuoti.

● **Albanija** atidarė susisiekimą traukiniu su Jugoslavija ir Graikija. Šiaip Albanijoje geležinkelių nebuvo, o dabar jau pastatyta jų 400 km.

● **Fiji saloje** praėjo uraganas. Sugriauta daug pastatų ir daugelis liko be pastogės. Ten buvę vasarotojai iš Australijos tuoj skubėjo namo. Jų buvo ten apie 3.000.

● **Amerikoje** šalčiai. Čikagoje buvo 32C šalčio, o Floridoje pasnigo, kur niekada nėra sniego.

● **Shell** alyvos kompanija pranešė, kad bus pakeltos benzino kainos iki 51.5 c. už litrą. Viktorijos premjeras Mr. Cain tuo yra nepatenkintas ir tarėsi su benzino firmomis, kad kainos taip aukštai nešoktų.

● **NSW** streikavo traukinių vairuotojai. Jie norėjo, kad streikas būtų visoj Australijoje, bet to jie nepasiekė.

● **Sydnejus.** "The Catholic Weekly" sausio 16 laidoje visą puslapį skyrė Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai, įdėjo didelę nuotrauką Vilniaus šv. Petro ir Povilo bažnyčios, kur dabar saugojamos šv. Kazimiero relikvijos ir Lietuvos žemėlapi iš anglų kalbos LKB Kronikos Nr. 62.

● **"The Australian"** sausio 17 d. perdavė iš Vašingtono žinią, gautą iš Estijos pagrindžio vieno esto kareivio liudijimą, kaip žiauriai yra žudomi Afganistano gyventojai. Kareiviai užpuola kaimą ir su kalnašnikovų kolkosvaidžiais išsaudo kiekvieną žmogų, kas dar lieka gyvas, tai tuos pribaigia specialus sovietų kariuomenės dalinys. Kiti laikraščiai tos žinios nespausdino, nes ką sovietai žudo, matyt taip jiems reikia likviduoti Maskvos priešus.

● **Australijos** spauda skelbia, kad popiežius Jonas Paulius II Australiją aplankys sekančių metų pradžioje. Vyriausybė dar turi oficialiai patvirtinti, bet jau Popiežiaus apsaugos planas ruošiamas. "Bulletin" žurnalas praneša, kad Popiežius apsilankęs Australijoje paskelbs palaimintąją Motiną Mary Mackillop - Josefitų mergaičių vienuolyno įsteigėją.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Zemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

TEVIŠKĖS AIDAI

BUDETI DEL TEVYNĖS

Vedamuoju pateikiame keletą minčių iš Dr. Petro Kisieliaus pasakaitos ALB Krašto Tarybos suvažiavime Canberroje 1984. XII. 29. Dr. P. Kisielius bolševikų kalintas už rezistenciją, dabar PLB Seimo ir Garbės Teismo pirmininkas, ateitininkų veikėjas.

— Moralinė atsakomybė saisto kiekvieną lietuvių tautos narį dėl tautos išlikimo. Mes išbėgome iš priespaudos, esame ne išeiviai, bet pabėgėliai, nes mes negalime sugrįžti kada norime. Dirbti drauge su tautos kamienu neįmanoma dėl okupanto prievartos, bet išeivijoje negalima atsiriboti nuo tautos, nuo ryšio su gimine, aplankyti kraštą, kad jie pajustų viltį, kad lietuviai neapleistas.

— Lietuvos lankymas ypač jaunimui reikalingas, daro labiau užsiansažavusių lietuvių. Važiuoti į Lietuvą kuo daugiau, užkrėsti laisvės troškimu. Pasisakau už ryšius su tauta, bet ne su okupantu. Lietuvos lankytoji turėtų būti aiški, kad rodomas fasadas. Tėvynė mum yra tas didysis prasmuo, kuris visus skatina. Lietuvai reikalingi knygnešiai. Kas drąsesnis, tas į Lietuvą nuveža po 6 ar 8 knygas, kartais jas muitinė atima, grįžtant atiduoda. Surasti drąsuolių ir firmų, kurios prekiauja su Maskva, kad nuvežtų mūsų gerų knygų. Reikia naujos formos knygnešių. Girdėjau jaunimą sakant, kad reikia tapti lietuvių kalbiniais: darbas sekasi ar ne, kuo daugiau dirbti. Laiškais, siuntiniais bendraujame su tauta, gauname pogrindžio leidinių.

— Nemaža mūsų pabėgėlių yra prisnūdę - miegantieji, pasitraukę nuo savo tautos. Vieno pasitraukimas uždeda kitam našta. Trijų milijonų tautai lengva iširti. Lietuva laisvę susigrąžins, jei tauta ryžtingai jos sieks, jei savo vaikams perduos laisvės gražinimą. Pirmoje vietoje mums rūpi lietuvių išlaikymas naujose kartose. Labai reikšmingos Australijos Lietuvių Dienos, jei stengiamasi jas įprasminti. Pats didžiausias visoje išeivijoje laimėjimas, tai Australijos atšaukimas Pabaltijo de jure pripažinimo Maskvai. Angliška spauda, televizija, radijas yra labai svarbus mūsų ginklas.

— Lietuvoje po masinių trėmimų, teroro, partizanų žudynių, tauta tebėra gyva, pasiilgusi laisvės. Tikėjimas tautoje išlieka gyvas širdyje ir jausmuose. Ar jų drąsa neprilygsta pirmųjų krikščionių drąsai! Mūsų tauta grįžta į istoriją kaip ir lenkų tauta. Ir mūsų susibūrimas yra ieškojimas to lietuviško žodžio pažadinti miegantį Lietuvos kareivį tautos laisvei!

Žadinimas, budėjimas krikščioniumi yra charakteringas būti budriam, gyvam, budriam, pasiruošusiam Dievo ir Tėvynės sargyboje. Labai gyvai šv. Petras mus įspėja: Būkite blaivūs, budėkite! Jūsų priešas velnias, kaip riaumojantis liūtas, slankioja aplinkui, tykodamas ką praryti. Pasipriešinkite jam tvirtu tikėjimu! Tvirtu tikėjimu dėl Tėvynės! PD

Neseniai turėjome progą išgirsti PLB pirmininko ir VLIKo vicepirmininko pranešimus apie jų veiklą, sunkumus ir galėjome pastebėti, kad Lietuvos laisvinimo darbe yra šioks toks šešelis, kuris nėra mums naudingas nei reikalingas.

Problema, atrodo, kyla dėl klausimo, kas yra vyriausias laisvinimo darbo vadovas. PLB jaučiasi demokratiškai išrinkta ir atstovaujanti lietuvišką išeiviją. Dėl to galvoja, kad jai ir priklausytų aukščiausias laisvinimo veiklos planavimas ir vykdymas.

VLIKas, susikūręs rezistenciniam darbui užimtoje Lietuvoje ir dar turis porą gyvų jo kūrėjų, jaučia, kad jam priklauso tęsti toliau laisvinimo tradiciją išsirenkant atstovus iš įvairių partijų.

Žiūrint iš formalios pusės gaunasi įspūdis, kad PLB turi platesnę ir demokratiškesnę bazę.

Bet mums kyla kitas daug svarbesnis klausimas: kas yra patikimesnis ir sumaningesnis šitam opiam ir sunkiam darbui? Vėl savęs klausime, ar iš vis yra reikalo apie vadovybės aukštumą sukti galvą, kada momentas reikalauja iš mūsų ne žodžių ir ginčų, bet energingo ir apgalvoto veikimo, kurio nei VLIKas su PLB kartu nepajėgia atlikti. Daug trūksta pažadinti užsnūdusią išeiviją, ypač jaunimą, daug trūksta, kad pasaulis sužinotų apie Lietuvos bylą. Tam neužtenka pasimatymų su diplomatais, neneigiant jų naudingumo. Tam neužtenka suvažiavimų ir prakalbų - reikia ieškoti kelių įskiepti lietuviškumą ir politinį pažinimą ypač jaunoje kartoje.

Politinio darbo vedime yra ir dalykų, kurie jokiū būdu neturi būti žinomi mūsų okupantui. Nuolat perrinkinėjant laisvinimo vadovybę, kad ir demokratiniais pagrindais, labai palengvintumėm rusų agentam išfiltruoti į veikėjų tarpą ir nežmoniškai pakenkti jų darbui ir kai kuriems tautiečiam. Tai labai turime prisiminti gvildendami šitą bereikalingą vadovybės klausimą.

Reikalinga ir užmegstų santykių su užsienio politikais ar partijų vadais tąsa, kuri gali žymiai nukentėti arba iš vis nutrūkti bekeičiant vadovus.

Turėdami galvoje mūsų tautos ir valstybės interesus nesunkiai prieisim prie išvados, kad mums geriausiai pamiršti vadovybės kūrėjai ir palikti dalykus dabartiniame stovyje: PLB rūpinasi išeivijos išlaikymu, o VLIKas politine veikla. Tik abiem, tiek PLB tiek VLIKui, reikia suaktyvinti jų veikimą, geriau jį apgalvoti ir suplanuoti, kad nevartotumėm bereikalingai jėgų, kurios turi būti nukreiptos į daugiausiai vaisių žadantį kelią.

Šio straipsnio autorius niekad nepastebėjo, kad PLB ar VLIKas kuo nors apsinkintų darbą dėl Lietuvos tiek vietinėje tiek tarptautinėje plotmėje. Kiekvienas iš mūsų esame laisvi ir net turim šventą pareigą prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbo pagal savo išgales ir sugebėjimus, nelaukiant, kad minėti veiksniai jį už mus padarytų. Pati PLB, atseit jos vadovybė, kiekvienu metu gali, jei nori ir sugeba prisidėti prie Lietuvos klausimo kėlimo.

PLB IR VLIKAS

Rašo Dr. Jonas Kunca

Verta prisiminti, kad VLIKas susikūrė pogrindyje okupuotam krašte, apribojo aukščiausios vadovybės narių skaičių, kad okupantui apsunkinti organizacijos infiltraciją. Ano meto padėtis ir šandien dar tęsiasi. Su sovietiniu priešu, kuris visais būdais mėgina sutrukdyti Lietuvos klausimo kėlimą, gal ir lieka geriausia forma uždara ir savo veikimu slapta organizacija, bet ne viešai renkami ir keičiami vadovai, kur rusam daug lengviau įsiskverbti.

Taigi verta būti labai atsargiems ir savo diskusijom nepalaidoti VLIKo, kurio vietos greičiausiai nebūtų kam užpildyti. Darbo yra daug, net per daug. Tik trūksta rankų, pasiryžimo ir talentų. Nežiūrint, kad turime PLB ir VLIKą, didesnę Lietuvos laisvės kėlimo našta kol kas neša pavieniai as-

menys be jokios minėtų organizacijų pagalbos, kartais net apsimo-kant ignorancija. "International News Digest" leidėjas J. P. Kedys, "Baltic News" leidėjas Taškūnas, "Speak up" leidėjas - anglų kalba Bražėnas savo paskaitomis amerikiečiams, šio straipsnio autorius plačioj ispanų kalba kalbančių spaudoj ir dar vienas kitas skleidžia pasaulyje Lietuvos bylos klausimą. Bet tai toli gražu neužtenka. Mūsų aukščiausi veiksniai turėtų verbuoti daugiau užsienio spaudos darbuotojų įvairiomis kalbomis, skatinti juos skiriant metines premijas už naudingiausią Lietuvos reikalu straipsnį, paskelbtą plačiai skaitomaj spaudoj. Vertėtų suburti visus tokius spaudos darbuotojus ir suruošti reguliarius subuvimus, kur visi galėtų pasikeisti savo patyrimais ir mintimis, išeivijos politinės vadovybės nariui taip pat juose dalyvaujant.

Vietoj diskutuoti apie VLIKą ir PLB, geriau imkimės prokurdyvesnio darbo, prašydami to pat iš abiejų minėtų organizacijų vadovybių ir linkėdami pasisekimo.

Meno ir Tautodailės paroda

Australijos Lietuvių Meno ir Tautodailės paroda laike Lietuvių Dienų Canberroje buvo suruošta Miesto teatre. Lankytojų buvo pilna, kai tame pačiame teatre vyko Lietuvių Dienų atidarymas, Clevelando Vyrų okteto koncertas ir Dainų Šventė. Žmonės ateidami anksčiau į koncertus turėjo gerą progą vietoje aplankyti šią labai įdomią ir savo darbais turtingą parodą.

Vieni menininkų jau profesionalai, kiti mėgėjai jau toli pažengę meno srityje, kiti pradantieji, turintieji neabejotinų gabumų. Gausiai savo rodimų išstatė **Jeršovas Vosylius**, tai buvo medžio drožinių 27 kūriniai, nuo jo neatsiliko **Miliauskas Vytautas** su 21 medžio drožiniu, **Mončys Antanas** iš Paryžiaus su 10 kūrinių - medžio, alabrasto skulptūromis, **Nijonlė Jeršovaitė - Pengelley** su 8 grafikos kūrinių, visi kiti po keletą savo kūrybos įvairių darbų. Iš jų brangiausias kūrinys buvo **Leono Urbano - Fiat Vita - akrylika \$ 5.000. Sadausko Fausto** medžio skulptūra Plunksna - rašalu, įvertinta \$ 1.750. **Vaičiulevičiaus Lino** mišri skulptūra Tiems, kurie dar likę \$ 1.400, Žmogus vardu Simas - bronzos ir dažyta geležis \$ 1.200 ir trečias jo kūrinys - 618263 Permskaya oblast - bronzos skulptūra \$ 950. Kitų kūrinių po keletą šimtų ar keliasdešimt dolerių, žiūrint meninės vertės.

Šią parodą pastebėjo ir "Canberra Times" gruodžio 29 d. laidoje, ypač žvelgė į parodos kūrinių ir žanrų įvairumą. Dauguma kūrinių buvo tradiciniais motyvais, per duoti šimtmečiais tėvo sūnui, motinos dukrai. Dauguma rodimų turėjo praktišką paskirtį - rankų darbo rankšluostinės, kaklaraiščiai, įvairiaspalvės lietuviškų raštų juostos, religiniai drožiniai - koplytėlės, kryželiai, koplytstulpiai, dekoracijos. Dienraštis mini iškiliausius, bent kaip atrodė dienraščio meno kritikei, kuri rašė šią recenziją Meredith Hincliffe, ji iškelia

Gražiną Katauskienę - trijų dimensijų rištinę skulptūrą, **Vytautą Miliauską** - medžio drožinėtoją ir visus kitus, nors vardais neminėdama, grožėdamosi jų darbo kūrinių.

Šią Meno ir Tautodailės parodą labai gerai suorganizavo Lietuvių Dienų Rengimo komiteto šios parodos vadovė **Audronė Stepanienė**, sugebėjusi suburti tiek daug lietuvių menininkų savo iškiliais kūrinių!

PD

Irena Vakarytė

RAUDONOS ROŽES

A. A. Julijai

Raudonos rožės tave mylėjo,
Jos puosė tavo šviesius namus,
Apie jaunystę, meilę kalbėjo
Lydėjo tavo žemės kelius.

Raudonų rožių galvos nusvyro,
Jos pakuždėjo - kova baigta.
Tu supratai tą, ašaros byro,
Todėl, kad skausmo dalia skirta.

Raudona rožė tave lydėjo
Į šaltus žemės patalėlius,
Ji tartum glaustis arčiau norėjo,
Tave paguosti. Galbūt ir mus?

Prisiminimų gėlės nevysta,
Jos pasilieka visad širdy.
Raudonos rožės tegul pražysta
Tau - vešliojo ganykloj, ten
paversmyj.

Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygis

Kvieslys į 1985 m. pabaltiečių Taikos ir Laisvės ryžto žygį Skandinaviijoje, liepos 22 - rugpiūčio 2.

PAGRINDINIS TIKSLAS

Pademonstruoti pasauliui, ypač Europai, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybės, jų tautų ir piliečių laisvės klausimas yra aktualus ne vien lietuviams, latviams ir estams, bet visoms tautoms.

ANTRAEILIAI TIKSLAI

Europos Pabaltiečių suartinimas politiška darbe su užjūrių atstovais. Susipažindinimas dalyvaujant ir stebint su: Politiskų įvykių vykdymu. Pabaltijo valstybių nepriklausomybės bylos medžiaga ir jos pristatymo būdais svetimtaučiams. Pasižymėjusiais Europos politikais, visuomenininkais, kultūrininkais, dvasiškiais. Europos spaudos ir žinių tarnybų atstovais. Atskiri lietuvių, latvių, estų jaunimo sąskrydžiai.

ŠUKIS

"Pastovi taika nėra galima be tautų ir žmonių laisvės".

IVYKIAI

Jaunimo sąskrydžiai: estų, latvių, lietuvių! Rengėjai: šių tautų jaunimo sąjūdžiai. Kopenhagoje, Danijoje, 1985 m. liepos 22-25.

Sovietų Sąjungos teismas už nusikaltimus prieš taiką pasaulyje, Pabaltijo valstybes, jų tautas ir piliečius. Rengėjas: Pasaulio Pabaltiečių Santalka susidedanti iš Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (pirm. K. Bobelis), Pasaulio Laisvų Latvių Federacijos (pirm. O. Pavlovskis) ir Pasaulio Estų Sąjungos (pirm. L. Savi). Kopenhagoje, Danijoje, 1985 m. liepos 23-25.

Taikos ir Laisvės išvyka Baltijos jūra pradeda iš Kopenhagos skridimu į Stokholmą, laivu iš Stokholmo tarptautiniais vandenimis pro Lietuvą, Latviją, Estiją į Helsinkį, ir atgal į Stokholmą. Rengėjai: Pabaltiečių jaunimo komitetas Stokholme ir tolygus komitetas Čikagoje. Abu komitetai dirba pasaulio Pabaltiečių Santalkos pa-

TAUTOS FONDAS

Pagerbiant a.a. Juliją Lynikiene laidotuvių metu vietoje gėlių aukojo Tautos Fondui, remiant Lietuvos laisvės kovų darbus: \$ 50 Melbourn Dainos Sambūris, po \$ 20 A. G. Karazijos, A. Lastas, F. Ročius, po \$ 10 G. V. Ališauskai, A. Bajoras, J. Balbata, A. L. Baltrūnai, V. Bosikis, L. Bučelis, R. Galinis, S. V. Jeršovai, J. Kriškiūnas, P. Naujokaitis, B. Prašmutaitė, Z. Prašmutaitė, D. R. Ragauska, A. Savickas, V. Sivickienė, I. R. Smilgevičiai, Šalkūnų šeima, E. N. Volkai, D. G. Žemkalniai, M. V. Žiogai, po \$ 5 P. V. Cerakavičiai, I. R. Dagiai, V. Danius, B. A. Karazijos, V. Lazauskas, L. E. Marganavičiai, B. J. Makuliai, J. J. Petrašiūnai, B. J. Tamošiūnai, P. Vaičaitis, Dr. K. Zdanius, \$ 2 J. Daunys. Iš viso suaukota \$ 367.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Melbourn Tautos Fondo Atstovybė.

skirtos komisijos (pirm. L. Grinius) priežiūroje. 1985 m. liepos 26-29/30.

Jaunimo Kultūrinis sąskrydis Stokholme, Švedijoje - susipažinimas su tenyškiais pabaltiečiais. Rengėjas: Pabaltiečių jaunimo komitetas Stokholme. 1985 m. liepos 30 - rugpiūčio 2.

PROGRAMA

Oficialios kalbos Kopenhagoje ir "T ir L" išvykoje bus anglų ir vokiečių; Stokholme - anglų, vokiečių ir švedų.

Jaunimo sąskrydžių programos

Filipinų bėdos

Pasibaigus II pasauliniam karui, komunizmo plitimas ėjo pirmyn. Vakarų valstybių, o ypač Amerikos, Sovietų Rusijos militarinis ir ekonominis stiprinimas nesustojant vyko toliau. Pažangesniųjų laisvųjų kraštų vyriausybės ir gyventojai matė tas negeroves, kurios dėjos sovietų užimtuose kraštuose, pradėjo tam plitimui priešintis. Filipinų valstybės vadovai, pergyvendami mažumos kairiųjų betvarkę savo valstybėje tą pavojų ypatingai pajuto.

Nenorėdami pakliūti į komunizmo santvarkos vergiją, maždaug prieš 19 metų valdžios viršūnėje pastatė demokratą Ferdinandą Marcos. Dėka jo tvirto nusistatymo išlaikyti Filipinų valstybę nepriklausoma ir nekomunistinę, jis įvedė didesnę partijų discipliną. Valstybės viduje komunistų partijai veikti buvo uždrausta. Kairiųjų partijų nariai privalėjo laikytis valstybės tvarkos. Gyventojai, nesilaikant tieji tvarkos ir keliantieji betvarkę, teismo buvo griežtai baudžiami, net talpinami į kalėjimus. Vals tybės gyvenimas slinko pakenčiamai.

Laikui slenkant, Sovietų Rusijos ir Kinijos komunistų santvarkai stiprėjant, pagalba Filipinų kairiam elementui pradėjo didėti. Didėjant pagalbai, didėjo Filipinų viduje betvarkė. Betvarkės kėlėjams atsiradus pavojuje būti areštuotiems, jie bėgo į užsienį. Reikia manyti, kad tuo būdu atsirado užsienyje ir senatorius Benigno Aquino.

Praėjus pavojui dalis tų savanoriškų tremtinių pradėjo grįžti į savo tėvynę. Maždaug prieš pusantų metų grįžo buvęs senatorius Benigno Aquino.

Manilos aerodrome išlipus iš lėktuvo jis buvo nušautas. Buvo pranešta, kad Aquiną nušovė buvęs aerodrome komunistas. Buvęs aerodrome sargybiniai tą nusikaltėlį irgi nušovė.

Ne visi pasitenkino tuo pranešimu ir reikalavo šio įvykio nuodugnesnio tyrimo. Filipinų vyriausybė paskyrė 5 asmenų specialią tardymo komisiją.

Po ilgo aiškinimo komisija savo sprendimuose pasidalino į dvi dalis: mažesniąją dalį sudarė komisijos pirm. Cerazon Agrava ir didesniąją dalį kiti likusieji keturi tardymo komisijos nariai. Didesnioji tardytojų dalis kaltina vyr. kariuomenės vadą gen. Vez, du kitus generolus, 22 mažesnio rango ka-

bus išvystytos jų rengėjų paliekant laiką dalyvavimui Sovietų Sąjungos teismo svarbesniuose įvykiuose.

Sovietų Sąjungos teismo programa jungia: formaliai pristatysimus kaltinimus, įrodomosios medžiagos (dokumentacijos) pateikimą pradedant 1939 m. Molotovo - Ribentropo paktu - Antrojo pasaulinio karo sukėlimu, brutalia Pabaltijo okupacija ir baigiant šiandieniniais tautų ir žmonių laisvės teisių laužymais, atbėgėlių apklausinėjimais, kviestų Europos ekspertų liudijimais.

(Bus daugiau)

Rašo V. Petkūnas

riškius ir civilį, sakydami, kad jie yra Aquino nužudymo sąmokslu dalyviai. Tardymo komisijos pirmininkas nerado, kad gen. Ver dalyvavo sąmokslu.

Šiomis dienomis dar atsirado kiti papildomi daviniai. Svarbiausias tardymo liudininkas Celso Loterina, Filipino oro transporto lėktuvų inžinierius, liudijęs per tardymą, kad senatorių Aquiną nušovė sargybos kareivis, kuris lydėjo jį aerodrome, atšaukė savo parodymą, sakydamas, kad jis to nematė.

Be to prezidentas Marcos šiomis dienomis gavo iš kariuomenės vyriausiųjų karininkų raštą, kuriame jie prizidentą informuoja, kad jie netiki, kad gen. Ver dalyvavo Aquino nužudymo sąmokslu ir kariai nėra kalti.

Atrodo, kad prezidentas Marcos linkęs tam tikėti. Priėmus tą tardymo sprendimą prezidentas išvengs didelio keršto kraujo praliejimo.

Filipinų respubliką sudaro 7.000 salų, bet apgyventos tik 11 didžiųjų salų su virš 50 milijonų gyventojų, malajiečių, kiniečių, mažumoje ispanai, amerikiečiai. Katalikų 82%, moslemų virš 4%.

MIRĖ PREL. DR. BRONIUS BARAUSKAS

Sausio pirmą dieną Palangoje mirė vietinis klebonas, Telšių vyskupijos kurijos oficialas prelatas dr. Bronius Barauskas. Laidotuvės įvyko sausio 4 d. Palangos šventoriuje. Velionis prelatas dr. Bronius Barauskas buvo gimęs 1908 metais, kunigu išventintas 1932 metais: prieš dvejus metus paminėjo savo kunigystės 50 m. jubiliejų. Vakaravo ir kapelionavo Tauragėj. Romoje studijavo bažnytinę teisę, įsigydamas daktaro laipsnį. Telšių vyskupijos kurijoje ėjo įvairias pareigas. 1963-64 metais dalyvavo II Vatikano susirinkime.

Prel. B. Barauskas yra pirmas šiemet Lietuvoje miręs kunigas. Pernai šešiose Lietuvos vyskupijose iš viso mirė 27 kunigai. Iš jų šeši priklausė Telšių vyskupijai. Telšių vyskupijoje ir Klaipėdos prelato rūmose iš viso yra 142 bažnyčios. Jau daugiau negu 50 iš jų neturi savo kunigo. Tuo tarpu Kauno Kunigų seminarijai valdžios pareigūnai vis dar teidžia priimti tikrai labai ribotą kandidatų skaičių.

SPORTO ŠVENTĖ

(Tęsinys)

Labai malonų įspūdį sudarė susirinkusiems Sydney tautinių šokių grupė Sūkurys, kuris pašoko du įdomius šokius. Tikrai daug kam sukėlė norą pamatyti daugiau šokių koncerte. Sugiedojus Lietuvos himną ir išlydėjęs vėliavas, visi nekantriai laukė būsimųjų rungtynių.

Pirmos ir pagrindinės rungtynės tarp Hobarto Perkūno ir Sydney Kovo.

Čia susitiko šių metų dvi stipriausios komandos. Buvo girdėta nepasitenkinimo iš kai kurių žiūrovų, kad dabar jau po pirmų rungtynių bus žinomi Sporto šventės laimėtojai.

Gal ir būtų įdomiau žiūrovams nežinoti rezultato taip anksti.

Rungtynės įdomios. Syd. Kovas pirmą puslaikį vedė ir atrodė, kad jiems laimėjimas bus labai lengvas, bet antrą puslaikį Perkūnas išlygino taškus ir lygiomis ėjo iki pat galo. Paskutinės dešimt sekundžių labai svarbios, nes rezultatas tik vieno taško skirtumas Kovo naudai. Perkūno sviedinys ir trys sekundės liko žaisti. Perkūno gan laisvas žaidėjas meta, bet kažkas paspaudžia sireną ir sumaišo metimą. Nors tą laiką gavo žaisti iš naujo, jau ne tas pats. Perkūnui bauda. Kovas vieną įmeta ir Sydney Kovas laimi rungtynes: 55-53. Gera pradžia!

Nuo 27. d iki 31 d. gruodžio vyko įvairios rungtynės ir varžybos.

Nors ir viliojo pokerio mašinos, daugiau žiūrovų galėjo susirinkti, palaikyti savo miestų žaidėjus. Visos rungtynės buvo įdomios ir ypatingai krepšinio žaidimo lygis dabar yra labai aukštas.

Sporto šventės uždarymas 31 gruodžio. P. Gružauskas padėkojo visiems dalyviams ir pakvietė R. Grigonį, J. Dambrauską ir R. Gružauskaitę laimėtojams įteikti taurės.

Krepšinio rezultatai:

Šalkausko medalis geriausiai pasirodžiusiam žaidėjui-jai. (Šiuos renka teisėjai).

Vyrų W. Stanwix (Hob.), A. Svaldenis (Syd.), Moterų R. Rupinskaitė (Adel.), Berniukų L. Raudys (Melb.), Jonulaitis (Adel.), Mergaičių D. Mauragytė (Canb.), L. Smitaitė (Adel.).

Laimėtojai. Vyrų 1. Syd. Kovas, 2. Hob. Perkūnas, 3. Melb. 2 Varpas.

Moterų Canberra Vilkas laimėjo, bet dėl australių jų tarpe negalėjo taurės gauti. 1. Syd. Kovas.

Beriniukai Melb. Varpas laimėjo visas rungtynes, bet kaip Canberros moterys taurės negalėjo gauti. 1. Adel. Vytis.

Mergaitės 1. Adel. Vytis.

Vyrai veteranai 1. Syd. Kovas.

B.A.

(Bus daugiau)

MELBOURNE

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Dėmesio moksleiviams - studentams!

Jau 13 metų Viktorijos Švietimo ministerijos žinioje šeštadieniais veikia lietuvių kalbos kursai. Pamokos vyksta rytais 9-12 val. University High School gimnazijos patalpose, Parkville. 1984 metų kursai neseniai baigėsi. Turėjome tris klases: žemiausią, vidurinę ir High School Certificate lygio, kuriuose dirba prityrę mokytojai - p. Sadauskienė, p. Varnas ir Loreta Čižauskaitė. Šiomet reikalinga daugiau mokinių, nes kitaip nebus pilnos klasės ir dėlto vieną jų gali uždaryti.

Moksleiviai jau iš antrosios gimnazijos klasės kviečiami stoti į šiuos kursus, nes juos baigus, lietuvių kalbos pažymys Švietimo ministerijos užskaitomas kaip vienas privalomų dalykų gimnazijos baigimo atestate (High School Certificate).

Rimtai pagalvokite ir suprasite, kad šiem kursams įsteigti reikėjo daug pastangų, kol buvo išgautas pripažinimas, kad lietuvių kalba būtų vienu H.S.C dalyku. Negi dėl moksleivių trūkumo leisime, kad tuos kursus valdžia uždarytų?

Ar graikai, olandai, latviai ir kiti, kurie įsteigė savo kursus tik po lietuvių pastangų ir pavyzdžio, vertina savo kalbą daugiau negu mes savąją?

Moksleiviai ir tėvai kviečiami ir raginami lietuvių kalbos kursais rimtai susirūpinti ir nedelsiant kreiptis į Lietuvių kalbos Tėvų komitetą skambinant Albinui Savickui, tel. 311 9532 arba Algiui Simkui, tel. 578 4319.

Universiteto Šeštadienio Mokyklos Tėvų Komitetas

KALBĖJO PLB PIRMININKAS

Lietuvių Dienom praėjus, Melbourne apsilankė PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas. Per lietuviškas pamaldas sausio 6 d. Trijų Karalių šventėje atliko šv. Mišių skaitymus, o po pietų Lietuvių Namų didžiojoje salėje pateikė labai įdomų pranešimą apie PLB Valdybos darbus, išėivijoje ugdant tautinį sąmoningumą, plečiant ir stiprinant politinę veiklą su tarptautinėm organizacijom ir vyriausybėm per kraštų bendruomenes. Amerikoje iš 200 kandidatų konkurso keliu Linas Kojelis pateko į JAV Prezidentūrą ir yra Viešųjų Reikalų direktorius, anksčiau labai veiklus Lietuvių Bendruomenėje ir Jaunimo sąjungoje. Per jį PLB Valdyba turi sėkmingus ryšius ir su Amerikos Prezidentu. Romoje vienas iš Šventojo Tėvo asistentų, viceministerio titulu yra Monsignoras Dr. Audrys Bačkis, Lietuvos Diplomacijos šefo Dr. Stasio Bačkio sūnus. Šv. Tėvas daug pasako apie Lietuvą, kai jo šis patarėjas yra giliai susipratęs lietuvis.

Svečias kalbėjo gerą valandą, turi fenomenalinę atmintį, geras oratorius, su Valdyba daug dirbdamas dėl Lietuvos ir išėivijų, turi be galo daug žinių, kurias moka sklandžia kalba, aiškiai ir įdomiai pateikti.

VLIKO VICEPIRMININKAS

Pasibaigus Lietuvių Dienom, Melbourne apsilankė VLIKO vicepirm. Vytautas Jokubaitis ir pateikė pra-

nešimą Lietuvių Namuose sausio 12-tos vakare. Buvo susirinkęs geras pusšimtis lietuvių. Svečias daugiausia pasakojo apie VLIKO įsteigimą vokiečių okupacijos metais, nušvietė ir dabar VLIKO atliekamus darbus, iškeliant Lietuvos reikalus tarptautiniuose forumuose, dirbant su Pabaltiečių Santalka, su pavergtųjų tautų atstovais. Šiomet liepos - rugpjūčio mėnesiais organizuojamas Sovietų Sąjungos teismas Kopenhagoje, minint 40 metų Pabaltijo valstybių užgrobigumą, 10 metų sukaktį nuo Helsinkio sutarties. Pabaltiečių jaunimas laivais darys žygį per Baltijos jūrą į Helsinkį ir Kopenhagoje suruoš Pabaltiečių Simpoziumą. Svečiui buvo pateikta daug klausimų. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas pas mus Australijoje turi lietuvių tarpe didžiausią autoritetą ir Tautos Fondui aukojama daugiausiai. Neveltui tad, kad ir po piežius Jonas Paulius II VLIKO pirm. Dr. Kazį Bobelį apdovanojo aukščiausiu Šv. Grigaliaus Ordinu.

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS

Oktetas pasirodęs per Lietuvių Dienų atidarymo iškilmes, ten pateikęs savo atskirą koncertą, sausio 9 d. koncertavo Melbourne Lietuvių Namų didžiojoje salėje, gausiai suvažiavus iš Melbourne ir Geelongo lietuviams. Savo skambiomis dainomis Oktetas žavėjo klausytojus, dainuodamas tik lietuvių kalba. Oktetas jau yra atlikęs virš 200 programų įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose, tarptautiniuose festivaliuose, visur sulaukdamas pačių gražiausių įvertinimų. Baigus koncertą, nuoširdžiai už dainas padėkojo mūsų Bendruomenės pirmininkas Dr. Jonas Kunca ir Okteto solistei Irenai Grigaliūnaitei įteikė gyvų gėlių puokštę. PD

CLEVELANDO OKTETAS

Prieš 20 metų J. Bachunui ir JAV lietuviams sportininkams "atradus" Australiją ir įsitikinus, kad čia lietuviai vaikščioja ne aukštyne kojomis, užsimezgė giminiškas, sportinis, ekskursinis, organizacinis ir kultūrinis lankymasis vienu pas kitus. Kiekvieną vasarą čia įvairiuose lietuvių suėjimuose sutinkame pabėgėlių nuo amerikietiškos žiemos. Ir kokių tik svečių nesame turėję. Žiūrinių į mus iš savo didybės dangoraizis kaip į žemesnio išsivystymo sutvėrimus, drįstančių sugrįžti pas mus su tais pačiais anekdotais, dainininkų su "neprosytomis" balsais ir sukniomis, politikų ir kunigų, įvairiausių pirmininkų ir sekretorių, medalius ir ordinus dalinančių valdžios vyrų. Visus priėmėme kaip brolius ir seseris, mandrius ir nuolankius, su lauktuvėmis ir be jų.

Ir štai, praėjusių Kalėdų senis iš savo maišo iškratė žinią, kad Adelaidėn atvyksta Clevelando vyrų oktetas. Atvyksta, tai atvyksta, bet visakuo apsirūpinę - su žmonomis, vaikais ir draugais, kitaip sakant, kad nereikėtų tuščioje salėje dainuoti (kas ten žino, ar tie Adelaidės lietuviai dar domisi lietuviška daina?), atsargūs būdami atsiveža ir dalį publikos. Apylinkės valdybai liko tik pastoges parūpinti, žinoma, pas iškilus tautiečius, nes atvykstančius priimantieji yra pirmieji ir patys didieji Adelaidės lietuvių reprezentantai.

Sausio 5 d. adelaidiškiai, sauskimšai pripildę Lietuvių namų salę, įrodė, kad jie dainą mėgsta. Nebetkokią dainą, bet importuotą. Dainuojančių moteriškių ir vietoje turime, bet čia vyrai... Daugeliui

ALB KRAŠTO VALDYBA INFORMUOJA

ALB Krašto Tarybos XIX sesijoje išrinktoji Krašto Valdyba 1985-86 metų kadencijai savo pareigas pradėjo eiti nuo 1985 m. sausio 10 d. Savo pirmajame posėdyje valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas V. Neverauskas, pirm. pavad., užsienio ir sporto reikalai J. Jonavičius, I sekretorius V. Baltutis, II sekretorius N. Alvikienė, švietimo ir kultūros reikalai J. Vaboliene, išdininkas ir II narys kultūros reikalams L. Gerulaitis, ryšininkas ALB krašto valdybos ir ALJ sąjungos J. Mockūnas. Krašto Valdybos būstinė yra Lietuvių Namai Adelaidėje. Visais reikalais prašome kreiptis į narius atitinkamoms sritims arba į pirmininką. Adresai bus pranešti kiek vėliau.

FINANSINĖ PARAMA AL BENDRUOMENEI

ALB Krašto Valdyba, vykdydama Suvažiavimo jai uždėtas pareigas, remdama ALB Statuto X skyriumi, paragrafas 67 (b) "ALB lėšas sudaro rinkliavos Vasario 16 proga" ir tęsdama jau 1983-4 m. Krašto Valdybos vykdytą akciją, kreipiasi į visus Australijos lietuvius ir visas oragnizacijas kviesdama ir ragindama ir šiemet, minint Vasario 16, gausiomis aukomis paremti AL Bendruomenės veik-

— **Laisvojo pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis** Čikagoje aplankė arkivyskupą kardinolą Bernardin, kuriam padėkojo už Lietuvos tikintiesiems rodomą palankumą, suteikė naujausių informacijų apie padėtį Lietuvoje. Kardinalas užtikrino vyskupą Baltakį, kad jam didžiai rūpi Lietuvos tikinčiųjų padėtis, kad Lietuvos Bažnyčios reikalus jis ir ateityje užtars, tiek spaudoje, tiek ir kitais būdais, kaip yra padaręs Klaipėdos bažnyčios reikalu.

lą. Šios šventės proga surinktos aukos pirmoje eilėje bus skiriamos mūsų politinės veiklos Australijoje finansavimui ir Lietuvos laisvės bylos gynimui. Visų gausi parama padės mums įsteigti planuojamą Lietuviškosios Informacijos biurą ir visą eilę kitų aktualių ir svarbių reikalų atlikti.

Todėl dar kartą kviečiame ir raginame visus Australijos lietuvius aukoti Australijos Lietuvių Bendruomenės veiklos paramai, ypač minint mūsų Vasario 16 šventę.

ALB Krašto Valdyba

TIKROJI LIETUVA

Atspausdinta nepaprasta knyga TIKROJI LIETUVA, aiškinanti Lietuvos žemėlapi. Knygos parengimas truko daug metų. Knyga yra didelio formato 28x22 cent., kietais viršeliais, puikiam popieriuje, yra 79 senų Lietuvos ir Pabaltijo žemėlapių atspaudai ir dar 172 iliustracijos. Kaina USA \$ 20 ir \$ 2 persiuntimas.

Lietuvos žemėlapis. Mastelis 1:1.000.000. Šio žemėlapio aiškinimai knygoje Tikroji Lietuva. Parengė Algirdas Gustaitis, \$ 12.

1595 metų Lietuvos žemėlapis, su aiškinimais. \$ 6.

1749 metų žemėlapis su aiškinimais. \$ 7.

Lietuvos miestų herbai. Kiekvienas ant atskiro lapo \$ 3. Aiškinimai lietuvių kalba. Spausdinta juoda — balta. Išleido žinomos lietuvių organizacijos. Užsakymus amerikiečių doleriais siųsti leidinių platintojui: S. Bernatavičius, 1513 South 48th Court, Cicero, Illinois 60650 USA.

nių dainų kūrėjo B. Gorbulskio, kuris yra pasaulin išleides taip pat nemažai patriotinio sentimentu dainų, bet vietoj pataikaujančio publikai pramogiškumo ar nevertėjo dainomis daugiau kilstelėti tas mums - tėvynę praradusiems lietuviams, taip brangias ir savas patriotes, nostalgines nuotaikas. Pramoginių dainų begales turi visi kraštai, kuriuose lietuviai gyvena, bet lietuviškų dainų (ne tik žodžiais, bet ir turiniu) mes tikimės išgirsti tik iš savų dainininkų. Keliu ranką už Žemę gintarinę.

Prie tos operetinės nuotaikos savo skardžiu balseliu prisideda ir okteto solistė Irena Grigaliūnaite. Scenine išvaizda ir skoningomis sukniomis ji man primena Linksmąją našlę F. Leharo to paties vardo operetėje.

Koncertą baigus padėkos žodį oktetai ir jo vadovui tarė Adelaidės Apylinkės valdybos pirm. V. Straukas. Gaila, kad buvo pamiršta ansamblių pasveikinti 25 m. sukaktyje, apie ką sužinojome iš programų tik namo sugrįžę. Buvo įteikta gėlės ir dovanėlės. Vėliau kiekvienas koncerte dalyvavęs už nedidelę kainą galėjo dalyvauti Apyl. valdybos oktetai paruoštoje vakarienėje.

Adelaidiškiai savo gausiu dalyvavimu koncerte parodė, kad okteto koncertas buvo laikomas dideliu įvykiu, kurio negalima praleisti. Kad būtų kas nors koncertu nusivylęs, neteko girdėti. Ir šios mano kritiškos pastabėlės Clevelando vyrų oktetai yra tik subjektyviai suprasto gero linkėjimai jo 25 m. gyvavimo sukaktyje. Dėkoju už puikų koncertą.

Pr. Pusdešris

Australijos „Ramovės“ skyrių atstovų suvažiavimas Canberroje

Australijos Lietuvių Dienų proga, vietinio skyriaus valdybos sukvietė Australijos sostinėje Canberroje, jau tradiciniai įvyko LKVS Ramovės Australijos skyrių Atstovų suvažiavimas 1984 m. gruodžio 31 dieną.

Australijos Karo muziejaus vadovybės sutikimu suvažiavimas prasidėjo ryte 8.30 val. vainikų padėjimu prie Nežinomo Kareivio paminklo, esančio prie Karo muziejaus. Ne visoms tautybėms čia leidžiama organizuoti vainikus padėti ir visai neleidžiama dalyvauti su tautinėmis vėliavomis. Leidžiama tik tam tikrų organizacijų vėliavos. Tad prie vainikų padėjimo iškilnių buvo leista dalyvauti tik porai Ramovėnų skyrių vėliavų su palydovais, nors turėjome tris vėliavas. Dalyvavo Sydney ir Melbourne vėliavos, nors buvo ir Adelaidės skyriaus vėliava.

Nuo Ramovės Skyrių vainiką padėjo S-gos Garbės narys Vyt. Šalkūnas, jam asistavo Vyt. Vosylius — Adelaidės sk. pirm. ir Ant. Skirka — Sydney sk. pirm. Vainiką taip pat padėjo nuo ALB prof. A. Kabaila — ALB Krašto Tarybos pirm., jam asistavo Vyt. Kamantas — PLB pirm. ir Vyt. Bukevičius — ALB Krašto V-bos pirm. Padėjus vainikus, atitinkamą ta proga maldą sukalbėjo prel. P. Butkus. Po maldos, grojant muziejaus trimitui, Ramovės vėliavos buvo atitinkamai palenktos prieš paminklą jo pagerbimui. Šiose iškilnėse dalyvavo nemaža ramovėnų, publikos ir garbingų svečių iš JAV, VLIKo vicepirm. Vyt. Jokubaitis, buv. Ateitininkų Federacijos vadovas dr. P. Kisielius ir kiti. Vainikų padėjimo ceremonijoms vadovavo ir tvarkė Canberros Ramovės skyriaus pirm. J. Kovalskis.

Suvažiavimas įvyko Lyneham

pradžios mokyklos erdvoje salėje, visai arti Lietuvių klubo. Salė buvo papuošta Lietuvos ir Australijos vėliavomis. Ant salės sienos buvo iškabinta Lietuvos Kariuomenės vaizdų įdomi parodėlė. Daugumoje tai buvo fotografijos dar iš Lietuvos arba laikraščių iškarpos.

Suvažiavimą atidarė Canberros sk. pirm. J. Kovalskis, pakviesdamas į Garbės Prezidiumą Vyt. Vosylių — Adelaidės sk. pirm., Vyt. Šalkūną — S-gos Garbės narį, Vyt. Jokubaitį — VLIKo vicepirm. ir prelatą P. Butkų. Į darbo prezidiumą buvo pakviestas pirmininku Ant. Skirka — Sydney sk. pirm. ir sekretoriumi Pr. Nagys. Sveikinimų ir rezoliucijų komisiją sudarė St. Ratas — Rataiskis ir J. Šimkus, abu iš Canberros skyriaus.

Pirmininkaujančiam Ant. Skirkai perskaičius gautus suvažiavi-

mui sveikinimus iš Ramovės Centro V-bos pirm. A. Jonaičio ir Pertho buv. sk. pirm. J. Jaudegio, žodžiu sveikino Vyt. Jokubaitis — VLIKo ir savo vardu ir J. Garbenis — Čikagos Ramovės sk. vardu. Paskaitą skaitė p. Čeičys, išsamiai nagrinėjo JAV laikyseną tarptautinėje politikoje, pradėdamas prieš pirmąjį pasaulinį karą ir iki pat šių dienų. Paskaita buvo įdomi, kondensuota, gerai paruošta.

Po paskaitos sekė skyrių atstovų pranešimai, juos pateikė Adelaidės, Melbourne, Sydney ir žodžiu Canberros atstovas St. Ratas — Rataiskis. Jo pranešimu skyrius turi tik 14 narių. Jie visi du metus buvo įjungti į darbus suruošti šias Lietuvių Dienas, o skyriaus veiklai (jeigu yra reikalinga), finansinė parama yra gaunama iš Lietuvių klubo valdybos.

(Bus daugiau)

NEWCASTLE

Niukasteliečių išrinktas atstovas į Krašto Tarybą Juozas Česnaitis iš Canberros jau sugrįžo. Jam kelio nė užtruko ilgėliau todėl, kad iš Australijos sostinės į Newcastle jis keliavo per Adelaidę. Mūsų Juozas kelyje nepaklydo. Adelaidėje jis norėjo pašokti savo sesers sūnaus Šarūno Vabolio vestuvėse.

Antose Grigaliūnienė ir Jeronimas Pranckūnas iš Canberros į Newcastle taip pat keliavo per Adelaidę.

Algio Ulanio diriguojamas dūdų orkestras „Marching Koalas“ svečiavosi JAV Pasadena mieste, jie žygiavo ir koncertavo „Festival of the Roses“ šventėje. Jaunieji dūdariai bei orkestro vadovai buvo apgyvendinti privačiuose amerikiečių namuose.

Sausio pradžioje į svečius pas Ulanus atskrido jų buvę „šeimininkai“. Ulanų namuose draugiški amerikiečiai svečiavosi apie savaitę laiko.

Sausio 15 d. S. Žuko namuose posėdžiavo NL Valdyba. Tarpe daugelio visokiausių užmačių, jie nutarė Vasario 16 surengti mums visiems gerai žinomoje salėje, Lietuvos valstybinės nepriklausomybės minėjimą. Kad užkirstų kelią prancūzų ir anglų skleidžiamoms šmeižtams, jog Lietuvoje litų nebuvo (Litu-ani). Newcastle lietuvių valdybos nariai Vasario 16 minėjimo metu planuoja surengti lietuviškų pinigų parodėlę. Kviečia visus niukasteliečius, kurie vis dar prisilaiko prie lietuviško lito, parodyti savo pinigus parodėlėje.

S. Žukas

HOBARTAS

Kun. S. Gaidelis atostogavo Tasmanijoje. Hobarte jis atlaikė pamaldas lietuviams šv. Teresės bažnyčioje. Mišias aukojo už a.a. Vincą Vaičiulevičių. Skaitymus atliko A. Kantvilas ir R. Tarvilas. Hobarte jis aplankė ligonius ir kai kurias šeimas.

Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 16 d. 4 val. p.p. P. Šikšnių sodyboje. Bus paskaita ir trumpa programa. Bus priimamos aukos bendruomenei. Maistą ir gėrimus bus galima vietoj pirkti ar atsinešti savo.

Aleksas Kantvilas jau atšventė 65 m. amžiaus ir pasitraukė į pensiją. Aleksas Lietuvoje dirbo po grindyje ir už tai dvejus metus

kentėjo koncentracijos lageryje. Hobarte jis dirba bendruomenėje, buvo jos pirmininku, dirbo mokykloje, krepšinio treneris, rašo į laikraščius. Jau 10 metų kai dirba HELLP sąjungoje. Sukakties proga linkime jam Ilgiausių metų.

Perkūno sportininkams, vykstantiems į šventę, kelionės išlaidoms davė Apyl. Valdyba \$ 150, J. Paškevičius ir Šiaučiučiai po \$ 100, S. Augustavičius \$ 24, B. Šikšnius \$ 20. Ačiū labai.

Apyl. Valdybos suruošta Kalėdų eglutė praėjo sėkmingai. Susirinko virš 10 vaikučių ir nemažai tėvų. Kalėdų senelis (Hilda Šikšnienė) visus apdovanojo saldumynais, o vaikučiai pašoko ir padainavo.

J. Paškevičius

PENKTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

MOKSLINĖS

PROGRAMOS KOMITETAS

Pirmininkas

Jonas Bilėnas, Ph. D.
75 Beaumont Drive
Huntington, NY 11747

Griežtieji mokslai,

technologija, architektūra

Prof. Br. Jaselskis, Ph.D.
2652 Asbury St.
Evanston, IL 60201

Medicinos mokslas

Jonas T. Daugirdas, MD
6717 So. Maplewood
Chicago, IL 60629.

Humanitariniai ir socialiniai mokslai

Prof. Algis Norvilas, Ph. D.
4036 W. 91st. Place,
Oak Lawn, IL 60453.

ORGANIZACINIS

KOMITETAS

Pirmininkas

Ramojus Vaitys
1890 Stockton Drive
Northfield, IL 60093

Vicepirmininkė
Irena Kerelienė
8710 W. 123rd Street
Palos Park, IL

Penktojo Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo, kaip ir keturių ankstyvesniųjų, pagrindinis tikslas yra suburti viso laisvojo pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos darbuotojus savo žinių pasidalinimui, tarpusavio ryšių sustiprinimui ir suartėjimui su lietuvių visuomene. Simpoziumo programoje bus kviestinės paskaitos, dalyvių pranešimai ir keletas specialių renginių, įskaitant susipažinimo vakarą, meninę programą ir baigminį banketą.

Mokslinė programa susideda iš trijų pagrindinių dalių, nurodytų šio kvieslio paraštėje. Kiekvienoje programos dalyje arba šakoje suorganizuotas nemažas skaičius mokslinių sesijų su toms šakoms būdinga tematika. Taip pat į programą įtrauktos ir tokios sesijos (teisė, komerciniai mokslai, biologija, veterinarija ir pan.), kurios nebūtinai pritampa prie tradicinių programos dalių.

Visi lietuviai mokslo ir kūrybos darbuotojai kviečiami, per sesijų pirmininkus ir per šį kvieslį, dalyvauti simpoziume su moksliniais pranešimais iš savo profesinės srities. Pranešimui simpoziume yra numatyta paskirti 20-25 minučių laiko. Dalyvis, norįs padaryti pranešimą, prašomas prisiųsti savo pranešimo santrauką (120-140 žodžių apimties) lietuvių ir anglų kalbose Mokslinės Programos Komiteto atitinkamų šakų vadovams ne vėliau, kaip 1985 m. balandžio 1-mą. Mokslinės Programos Komitetas turi teisę, reikalui esant, pranešimų skaičių atrankos būdu riboti. Šiuo laišku kviečiamieji kalbėtojai iki 1985 m. balandžio 30 d. bus painformuoti apie jų dalyvavimą programoje ir apie simpoziumo leidiniui reikalingą informaciją. Laikantis buvusiųjų simpoziumų tradicijos, programos dalyvių išlaidos nebus apmokamos - tik išimtiniais, labai retais atvejais Organizacinis Komitetas ieškos būdų sušelpiti dalyvius iš tolimų kraštų.

Ketinantieji dalyvauti simpoziume prašomi atsakyti į žemiau pateiktus klausimus ir žemiau pridurtą atkarpą nedelsiant pasiųsti Mokslinės Programos Komiteto pirmininkui Jonui Bilėnui. Jūsų greitas atsakymas reikalingas simpoziumo organizavimui.

LAIKAS IR VIETA

1985 metų lapkričio 27-28 dienomis

Simpoziumo darbai ir parengimai, išskyrus pokylį, įvyks: Jaunimo Centre, 5620 South Claremont Av. Chicago, Illinois 60636. Tel. (312) 778 7500.

Trečiadienį, lapkričio mėn. 27 d., 19.30 val. — Susipažinimo pobūvis.

Ketvirtadienį, lapkričio 28 d., 14.00 val. — Atidaromasis posėdis.

Penktadienį, lapkričio mėn. 29 d. 19.00 val. — Literatūros vakaras.

Šeštadienį, lapkričio mėn. 30 d., 19.00 val. — Pokylis, Beverly Country Club, 8700 South Western Av., Chicago, Illinois 60620. Tel. (312) 238 4203.

Sekmadienį, gruodžio mėn. 1 d., 13.00 val. — Uždaromasis posėdis.

Vardas ir pavardė	Pareigos
Namų adresas	Dalyvausiu simpoziume Padarysiu pranešimą
Telefonas	Pranešimo tema

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Linus Šeikis - prie Tėviškės Aidų leidžiamo jaunimo laikraščio Ateities Žingsnių bendradarbis - laimėjo Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Daužvardžio premiją USA \$ 50, kuri jam bus įteikta per Vasario 16 minėjimą.

A.A. Julijos Lynikienės laidotuvių proga šv. Mišias aukojo Algis ir Vida Vaitiekūnai.

Genovaitė Šemienė iš ligoninės išleista ir dabar slaugoma Greenvale Geriatric Centre, "Up John House" Ward 1.

Už a.a. Oną Antanavičienę laidotuvių metu šv. Mišias aukojo: L. Kilčiauskas, Elena Augaitienė, S. Raštutis, E. J. Juškevičiai ir R. Klimienė, E. K. Milinskai, B. A. Duobai, S. B. Butkai, P. Butkus, Z. Augaitis, Juozas Kvietelaitis.

A.A. Jono Simučio mirties keturdėlį paminėjo Tėviškės Aidų eks-peditoriai. Ketvirtadienį baigus lankstyti laikraštį ten pat Parapijos namų salėje buvo aukotos šv. Mišios už a. a. Joną Simutį, kuris eilę metų čia dirbo laikraščio ekspedicijoje. Po to pasivašinta kava.

A. Klimaitis vietoje gėlių mirus Filomenai Hustienei Tėviškės Aidams aukojo \$ 10.

Antanas Kramilius savo tėvelio mirties atminčiai Tėviškės Aidams aukojo \$ 20. Ačiū jiems labai.

Brigita Starinskienė iš Geelongo paaukojo \$ 100 Vasario 16 gimnazijai.

Viktoras Paškevičius - vienas iš mūsų Bažnyčios maršalkų Geelonge apsirgo ir paguldytas Kardinia House ligoninėje Geelonge.

MIRĖ ONA ANTANAVIČIENĖ

Sausio 19 d. Melbourne mirė Ona Antanavičienė, 70 m. amžiaus. Palaidota sausio 23 d. Fawkner kapinėse.

Ona žemaitė nuo Veviržienų. Lie tuvoje ji buvo ištekėjusi ir susilaukė dukters, bet jos vyras žuvo kare. Išeivijoje ji buvo viena. Tik atvykusi į Australiją susipažino Vacį Antanavičių ir už jo ištekėjo. Susilaukė jie dviejų dukterų - Marytės ir Reginos. Abi jos jau sukūrusios savo šeimas.

Visą laiką Ona puikiai ir stipriai jautėsi. Su amžiumi ji pradėjo pavargti. Darėsi nervuota, nerami, o pagaliau pradėjo streikuoti ir širdis. Doktorų tačiau ji neklausė ir prirašytų vaistų nenaudojo. Ji galvojo, kad jos širdis užtenkamai stipri. Taip vieną vakarą ji staiga sukniubo savo kambaryje. Išgirdęs triukšmą atbėgo jos vyras. Ji gulėjo sudribus. Vyras pakėlė, bet mažai ji berodė gyvybės ženklų.

Sekmadienį, sausio 20 d. lietuvių pamaldų metu kunigas jau paskelbė, kad Ona Antanavičienė mirė. Antradienį prie jos karsto meldėsi artimieji ir pažįstami. Trečiadienį lietuvių bažnyčioje šv. Mišios, po kurių palydėta į Fawkner kapines. Čia kapas jau paruoštas ir išce-

mentuotas. Tik akmenine lenta užklojo duobę.

Čia pat prie kapinių jų gyvenamas namas. Taip visi susirinko šermenims. Pasimelsta dar už Oną. Vyras rodinėjo fotografijas ir laiškus. Pasirodo, ji turi pusbrolių kun. Joną Pakalniškį Amerikoje, o taip pat susirašinėjo su kun. Griausliu, su kuriuo kartu mokėsi.

Amžiną jai atilsį! pv.

A. A. POVILUI PROTUI

mirus, liūdesio dienose netekus vyro, tėvo ir senelio, gilią užuojautą reiškiamo žmonai Cecilijai, dukrai Birutei Nagulevičienei, sūnui Kęstučiui Protui ir jų šeimoms. Drauge liūdime.

J. A. Grigaičiai

A. A. POVILUI PROTUI

mirus, žmoną Ceciliją, dukrą Birutę, sūnų Kęstutį ir jų šeimas liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės netekimo skausmu.

Eleonora ir Juozas Balčiūnai
Emilija ir Linas Šeikiai
Jonas Kvietelaitis

MELBOURNAS

IESKOMAS LIETUVIŲ NAMŲ PRIŽIŪRĖTOJAS

Melbourno Lietuvių Namams reikalingas prižiūrėtojas, kuris atliktų valymo ir namų saugumo darbus. Geros sąlygos. Dėl informacijų kreiptis į Klubo pirmininką Petrą Sungailą, tel. 267 4163, neatsakius skambinti 397 7594 arba savaitgalio metu į klubą tel. 328 1560.

Melb. Lietuvių Klubo Valdyba

MŪSŲ BRANGIAJAI

A. A. JULYTEI LYNIKIENEI

užbaigus žemiškąją tremties kelionę iš išėjus į amžinuosius tėviškės namus, didžiajame skausme likusius JOS mylimuosius: MOTINĄ, vyrą KĖSTUTĮ, dukrelę VIKTUTĘ, sūnų ZIGMĄ su šeimomis bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Gi TAVO, Brangi JULYTE, širdies kilnumo ir gražaus gyvenimo pavyzdžio niekada nepamiršime.

Veronika ir Jurgis Janušaičiai, Danguolė Terese Lowney, Rasa ir Benediktas Skvirbliai, Ramunė ir Ričardas Badauskai, Amalija ir Mykolas Jagučiai, Marytė ir Stasys Šarauskai.

ADELAIDĖ

PRATĖSTAS ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJUS

Šv. Kazimiero jubiliejinių metų atidarymo ir uždarymo iškilmėmis išibangavusi Adelaidė turėjo progą pratęsti savo kazimierines nuotakas, šį kartą video filmu perkelta į Romą ir į Vilnių. Tai buvo Sauliaus Kubiliaus lauktuvės Adelaidės lietuviams, iš kurių tarpo jis išsiskyrė prieš šešerius metus išvykdamas Romon studijuoti ir kur jau keletą metų jis dirba Vatikano radijo lietuvių skyriuje.

Sausio 16-tos vakare Adelaidės ateitininkai sukviėtė adelaidiškių filmų vakarui, kurias iš kazimierinių iškilmių Saulius atsivežė iš Vatikano. Susirinko neįtikėtinais daug - apie 150. Rengėjų išnuomotame plačiame ekrane vaizdai ir garsas buvo labai gerai perduota.

Filmų turinį sudarė šv. Kazimiero jubiliejinių metų atidarymo ir uždarymo iškilmės šv. Petro bazilikoje Romoje, popiežiaus aukotos Mišios lietuvių kalba, ir lietuvių audiencija su popiežium Jonu Paulium II. Įdomu, kad pirmasis filmas yra paties Sauliaus paaškinimais įkalbėtas, be to jį matėme bei girdėjome ir Mišių skaitymuose. Šv. Tėvo Mišios, aukotos lietuvių kalba Castel Gandolfo vasaros rezidencijoje yra toks precedento praetyje neturintis įvykis, kurį savo ausimis išgirsti filme yra taip pat unikalus išgyvenimas, kurio ligi šiol nebuvo Lietuvos krikščionys bėsi istorijoje ir kuris gal nebus pakartotas nė ateityje, nebent lietuvis būtų kada nors popiežium.

Per pertrauką ateitininkų ponių pavaišinti kava ir pyragaičiais, bei atsigaivinę bare, filme buvome perkelti į Vilniaus šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kur prie šv. Kazimiero karsto vyko jubiliejinių metų uždarymo iškilmės, kur iškilmingas Mišias aukojo visi Lietuvos vyskupai. Saulius pavardėmis supažindino su iškilmių matomais daly-

viais ir eiga. Ir vėl sukrečiantis išgyvenimas ir noras įsiskverpti į iškilmėse dalyvaujančių, į patarnaujančių vaikų ir gėles barstančių mergaičių mintį, žinant, kad jiems dalyvavimas Mišiose yra mokyklų vadovybių griežtai uždraustas.

Sauliaus žinoviški paaškinimai ir tobula lietuvių kalba dar labiau sustiprino filmų vertę ir jų sukeltus pakilius išpūdžius.

Seansui pasibaigus ir visiems nuo širdžiai paplojus, ateitininkų sendraugų pirm. A. Kubilius ir klebonas kun. J. Petraitis padėjo Sauliui už puikias lauktuves ir vakaro dalyviams, taip gausiai atsilankiusiems. Bet jubiliejinis išibangavimas ties čia nenutrūko. Dalis pasilikusios publikos ligi paryčių žiūrėjo A. Budrio ištaisai filmuotą vaidinimą "Ne Žemės horizontai".

Ačiū Sauliui už prasmingą ekskursiją į Romą ir į Vilnių. Pr.P.

PERTHAS

MIRĖ FILOMENA HUSTIENĖ

Sausio 4 d. Pertho mirė Filomena Hustienė, 76 m. amžiaus. Palaidota į tą patį kapą, kur prieš 5 metus palaidotas jos vyras, o dar anksčiau čia palaidota vyro motina ir brolis.

Filomena atvyko į Australiją vėliau, nes buvo likusi sovietų zonoje Tueringijoje ir vėliau slapta pabėgo į Vakarų. Filomena Kėdainių apskrityje. Mirusi visa jos šeima, tik vienas brolis Juozas dar gyvas. Kalėdom iš Amerikos atvyko Filomenos duktė su šeima. Taip ji gražiai praleido šventes. Po Naujųjų Metų duktė turėjo grįžti. Filomena susijaudino ir gavo širdies priepuolį. Nuvežta buvo į ligoninę, bet nieko nepadėjo. Duktė su vyru buvo atsaukti iš kelionės, iš New Zealand. Filomena palaidota sausio 8 d.

Filomena, ilsėkis ramybėje greita savo vyro! A.K.

A.A. JULIJAI LYNIKIENEI

mirus, liūdinį Kęstutį Lyniką ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu dalinamės jų skausmą.

T. Fondo Atstovybės Melb. nariai ir rėmėjai.

A.A. JULIJAI LYNIKIENEI

mirus, jos vyrui Kęstučiui, Melbourno Dainos Sambūrio pirmininkui, dukrai Viktorijai, sūnui Antanui, jų šeimoms ir mamytei Katrynai Karosienei reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime gilaus skausmo valandose.

Melbourno Dainos Sambūris

A.A. JULIJAI LYNIKIENEI

mirus, jos motinai Katrynai Karosienei ir vyrui Kęstučiui, dukrai Viktorijai, sūnui Antanui reiškiamo užuojautą ir kartu liūdime. Roza, Dana, Vitas, Algis Klimai

ADELAIDĖ

KŪČIŲ VAKARAS

Gruodžio 24 d. vakare Kalėdų eglute, prakartėle ir skoningai padengtais stalais papuoštoje LK centro salėje susirinko apie 100 svečių Kūčių vakarienei, kurią rūpestingai, išlaikydama lietuviškas tradicijas, paruošė Adelaidės lietuvių katalikų moterų draugijos valdyba. Dalyvavo abudu mūsų lietuviškos parapijos kunigai - klebonas kun. J. Petraitis ir kun. A. Spurgis, svečias iš Romos prel. P. Jautulis, Parapijos tarybos garbės narys M. Varoneckas su šeima, keletas iš Jungtinių Amerikos valstybių ir iš Melbourne.

Vakarienę prasmingu žodžiu pradėjo A.L.K. moterų draugijos pirm. S. Pusdešrienė. Vakarų programai praversti pakviestas Pr. Pusdešris. Jis savo paskaitytu eilėraščiu pažadino Kūčių vakaro sentimentus gyviesiems ir mirusiems artimiesiems bei patriotines nuotaikas. Kun. Klebonui paskaičius maldas ir visiems su visais pasidalinus plot kele, skaičiavome tradicinius 12 valgių, o kai jais buvo pasisotinta, iš po staltiesės traukėme smilgas burdami savo gyvenimo ilgumą.

Pagiedojus kalėdinių giesmių ir išdalinus po eglute paliktas Kalėdų senelio dovanas ir susitvarkius virtuvėje bei salėje, susirinkome šv. Kazimiero bažnyčioje vidurnakties Mišioms. Jas aukojo kun. Klebonas. Kalėdines giesmes nuotaikingai giedojo N. Stapleton vedamas šv. Kazimiero bažnytinis choras. Po Mišių, persiritus sveikinimų ir bučiavimų bangai šventoriuje ir gatvėje, užgriuvome su Kalėdomis pasveikinti savo kunigus. Pavaišinti šampano taure ankstyvą rytą išsiskirstėme kiekvienas privačiai švęsti saviškai Kalėdas.

Adelaidės LK moterų draugija turi gražią tradiciją savo mirusias nares arba jų šeimos narius ketvirtinėse prisiminti už jų vėles išklaušant Mišias ir po jų suruošdamos paguodos valandėlę - pusryčius.

Sausio 7 d. tokia paguodos valandėlė buvo suruošta Agotos Masionienės atminimui jos mirties ke-

tvirtinėse. Dalyvavusios kun. J. Petraičio už mirusių aukotose Mišiose, pusryčiuose susirinko parapijos kunigai, svečias mons. P. Jautulis, mirusios šeima ir jos artimieji, draugijos narės. Pusryčių metu d-jos pirmininkė paskaitė keletą paguodos minčių apie mirtį. Šiltoje nuotaikoje prisiminta a.a. A. Masionienė ir pebendrata.

SYDNEJUS

LITUANISTINIAI KURSAI

Pranešame, kad Australijos Švietimo ministerijos potvarkiu lietuvių kalba įvesta į abiturus egzaminus (HSC), lygiateisiai su visais kitais Švietimo ministerijos nustatytais privalomais mokslo dalykais. Kiekvienas lietuvis, jaunuolis ar jaunuolė, gali baigti australų gimnaziją su lietuvių kalbos pažymiu! Mokantis lietuvių kalbos taip pat bus progos giliau susipažinti su lietuvių tautos kultūra ir istorija.

Priimami taip pat ir suaugusieji. Norintieji studijuoti lietuvių kalbą registruojasi vasario 2 d., šeštadienį. Registracija vyks Ashfield Boys High School, Liverpool Rd. Ashfield nuo 9-tos iki 11-tos val. ryto.

Mokslas prasideda vasario 9-tą dieną, šeštadienį 8.30 ryto, ten pat kur ir registracija. Daugiau informacijos galima gauti iš Aldonos Janavičienės, jai skambinti Sydneyje 33 21471.

Lituanistinių Kursų Vedėja

GEELONGAS

A.A. ZENONAS BRENEIZERIS

Ilgai sirgęs Zenonas Breneizeris, 46 m. amžiaus, mirė Royal Igoninėje Melbourne, giliame liūdesyje palikęs motiną Mariją, brolius Edį ir Vyta, žmoną ir tris vaikus. Rožančius buvo kalbamas Mr. King laidotuvių koplyčioje sausio 16 vakare, kurį pravedė Agota Jančiauskienė. Laidotuvės vyko sausio 17 d. Prisirinko pilna šv. Jono bažnyčia, buvo atvykęs ir velionio bendradarbių būrys iš Melbourne. Šv.

Mišių skaitymus atliko Vladas Stuikevičius, aukas atnešė broliai - Edis ir Vyta, patarnavo Vyta Bindokas. Giedojome lietuvišką giesmę. Kun. Pr. Dauknys tarė atsisveikinimo žodį ir palydėjome į Eastern kapines, kur palaidotas ir jo tėvas Jonas Breneizeris, miręs 1958. VI. 2. Po apeigų kapinėse, pas velionio brolių Edį Breneizerį buvo suruoštos šermenys. Motina ir broliai labai nuoširdžiai dėkojo visiems dalyvavusiems rožančiuje ir laidotuvėse. Šv. Mišias už Zenono vėlę užprašė Motina ir sūnūs, A. Baltrūnas, A. Jančiauskienė, J. Manikauskas, B. Starinskienė, S. G. Valaičiai, S. B. Šutai, o Vyta Breneizeris dar ir keturnedėlio proga. Išėkis, mielas Zenonai, Viešpaties Ramybėje.

VI. Stuikevičius

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Bibliotekai aukojo: \$ 20 G. Gasiūnienė, po \$ 10 V. Jokubaitis, Alg. Rahdon, \$ 50 Aleknienė. Bibliotekai dovanavo: V. Kamantas 1984 m. Čikagoj perspausdintą, Lietuvoj išleistą, pagrindinio leidinį "1579-1979 ALMA MATER III - 1979 - Vilnius". Antanas Skirka (autcrius) "Iš mano draugų paukščių gyvenimo", Chicago 1982. "Be Tėviškės", pasakojimai, apybraižos, atsiminimai, Sydney 1984. J. Ašmonas, J. Kvietelaitis - žurnalų ir biuletenių. Ona Aleknienė jau ne pirmieji metai, surinkusi "Laiškai Lietuviams", "Mūsų Pastogės" ir "Tėviškės Aidų" metinius kompleksus, perduoda juos bibliotekai įrašimui.

Nuoširdi padėka aukojusiems.

J. Mikštas

Bibliotekos Vedėjas

— JAV šiuo metu veikia 30 lituanistinių mokyklų su 1.500 mokinių ir 230 mokytojų. Silpnai mokantiems lietuviškai neseniai buvo išleistas Dr. Tamulionytės parengtas specialus vadovėlis "Lietuviais norime ir būti".

LIETUVIŲ RADIO
VALANDELĖS

ADELAIDĖ 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p. SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE kiekvieną ketvirtadienį 5.30 - 6 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

JEI LANKYSITĖS ADELAIDĖJE, JUS PIGIAI IR PATOGIAI PRIGLAUS SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRE ESANTYS KAMBARIAI.

Vienam asmeniui diena tiktai \$ 8.
Dviem asmenims \$ 15.
Savaitei \$ 50.
Platesnę informaciją mielai suteiks A. Urnevičienė, telef. (08) 267 1285.

Lietuvių Caritas Inc.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA
„TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų.

Už terminuotus indėlius:

Aukštesni procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.

nuo \$ 100 iki \$ 20.000 — 12%

nuo 20.000 ir daugiau — 13%

Terminuoti indėliai priimami tik pilnais \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t. y. birželio 30 d. Už atsiimtus term. ind. metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir įrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 30.000 ikeičiant nekiln. turtą, asmenines paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051. GPO, Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastry Ct. Norwood, SA 5067.

Sydneyje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW.